

**SJÖFARTSAGENDAN  
PÅ RÄTT KURS FÖR SJÖFARTEN**

Sjöfartsagendan 2026

Referenser: Delegationen för sjöfartsstöd, Trafikanalys.

Foto: Shutterstock, Adobe Stock.

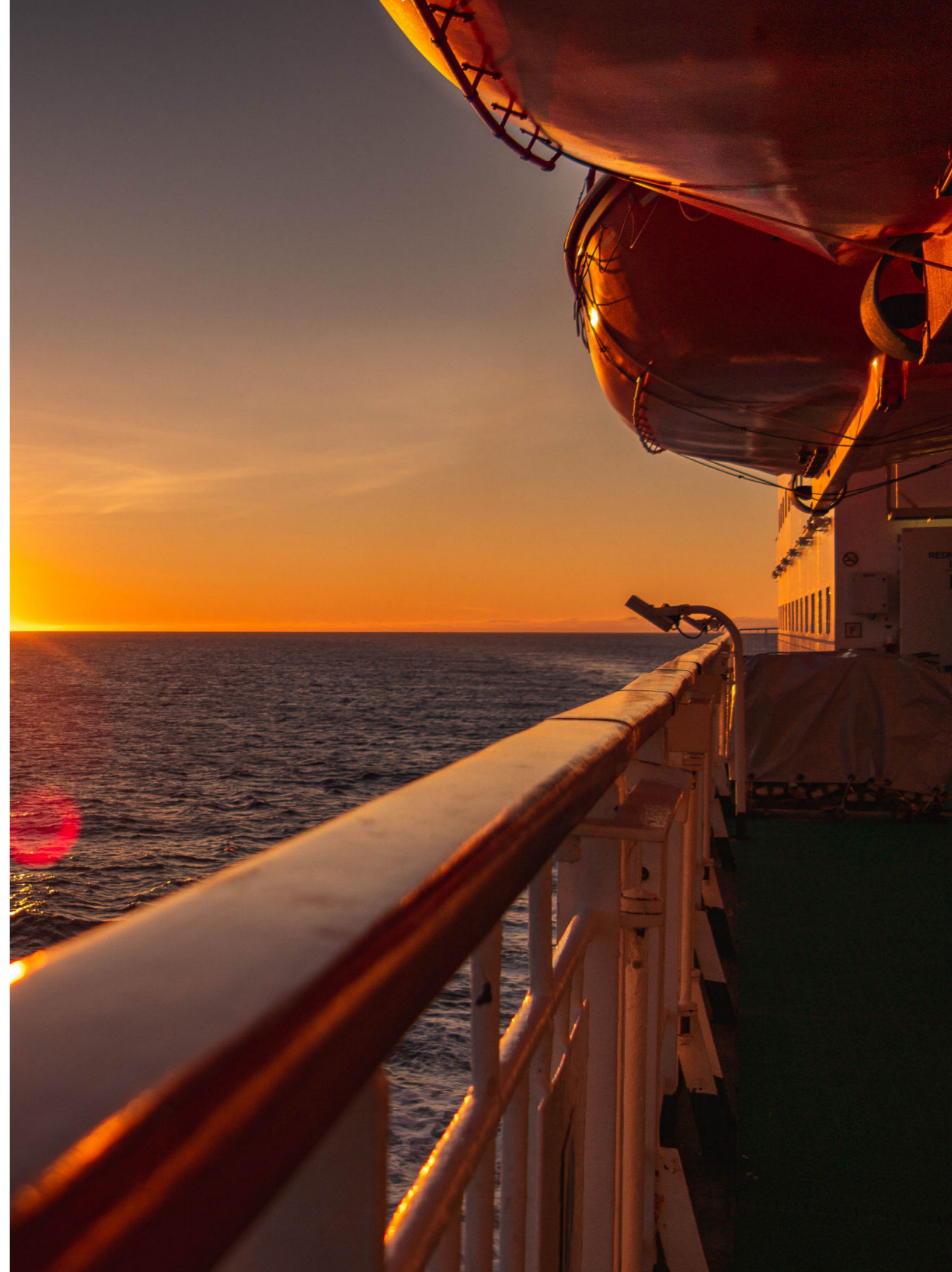
Publicerad: Svensk Sjöfart april 2026.

## På rätt kurs för sjöfarten - Sjöfartsagendan 2026

Sjöfarten har en central betydelse för Sveriges välstånd, handel och konkurrenskraft. Dagens förändrade säkerhetsläge och Sveriges åtaganden inom ramen för Natosamarbetet innebär att Sverige behöver en större sjötransportförmåga än tidigare, där tillgången till svenskflaggade fartyg, sjöpersonal och rederier är central. I Sverige finns ytterligare tillväxtpotential, möjligheter till fler och växande rederier samt ett bättre utnyttjande av sjöfartens kapacitet som trafikslag. Svenska rederier ligger i absolut framkant när det gäller användningen av ny teknik, klimatomställningen och bidrar aktivt till sjöfartens utveckling i stort.

Den här agendan lyfter de beslut som krävs för stabila och långsiktiga förutsättningar i Sverige, i syfte att stärka sjöfarten och svenska rederier. Målet är att ge en tydlig bild av vilka åtgärder som kan göra stor skillnad och vilken betydelse en stark och modern sjöfartssektor har för Sveriges utveckling. De föreslagna åtgärderna syftar till:

- **stärkt svensk konkurrenskraft** och bättre förutsättningar för sjötransporter i Sverige
- **fler och växande rederier** i Sverige och en stärkt svensk flagg,
- säkerställa en **säker och robust sjöfart** som bidrar till försörjning, försvar, beredskap och utveckling mot en hållbar sjöfart.



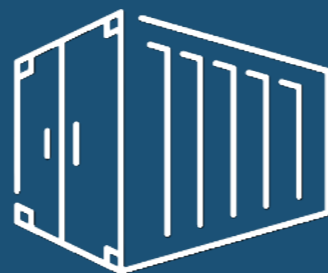
## Mer sjöfart – Stärk förutsättningarna för sjöfart i Sverige

Sjöfarten står för cirka 90 procent av Sveriges import och export – en förutsättning för landets deltagande på EU:s inre marknad och i den globala handeln. Sjöfarten är därmed avgörande för Sveriges handel och välstånd, eftersom landet närmast kan liknas vid en ö. Sjöfarten har potential att avlasta en hårt belastad landinfrastruktur, minska trängsel och bidra till ett mer sammanhållet och effektivt transportsystem. Genom att använda transportsystemet och underlätta överflyttning mellan trafikslagen kan infrastrukturen nyttjas mer effektivt, robustheten stärkas och svensk konkurrenskraft öka. Stärkta förutsättningar för sjöfarten bidrar även till ett mer sammanhållet, robust och effektivt transportsystem som gynnar näringslivet och samhället i stort.

Sjöfarten är i sig både en del av besöksnäringen och ett transportmedel för många av Sveriges besökare. Att marknadsföra och stärka Sverige som turistmål är en viktig åtgärd, så väl som att förbättra förbindelserna till och från terminaler för att underlätta för fler att resa med sjöfarten.



Cirka 90 procent av Sveriges import och export transporteras via sjövägen



Varje år transporteras 165 miljoner ton gods via sjöfarten



# Åtgärder

**Stärk förutsättningarna för godstransporter till sjöss:** Förbättra förbindelserna till och från hamnar och underlätta omlastningen av gods mellan trafikslag. Säkerställ en välfungerande infrastruktur för sjöfarten, inklusive en förnyelse av den svenska isbrytarflottan. Förenkla administration och rapporteringskrav för sjöfarten.

**Stärk förutsättningarna för sjöfartens resenärer:** Underlätta resande i hela transportkedjan och säkerställ goda förbindelser till och från hamnar, samt enkla byten för passagerare.

**Säkerställ stabila och rättvisa infrastrukturavgifter för sjöfarten:** Stärk konkurrenskraften för sjötransporter genom förutsägbara och väsentligt lägre farleds- och lotsavgifter. Se till att isbrytningsverksamheten anslagsfinansieras, precis som vinterväghållning i land, samt säkerställ att Sjöfartsverket får en stabil finansieringsmodell.

## Fler och växande svenska rederier – Stärkta förutsättningar för rederier i Sverige

Svenska rederier är beroende av ett internationellt konkurrenskraftigt regelverk för sjöfarten. För att kunna bygga och driva fartyg under svensk flagg på konkurrenskraftiga villkor behövs också en väl fungerande flaggstatsadministration i Sverige.


Svenska rederier bidrar med kompetens, försörjning och logistiklösningar som är viktiga för Sveriges tillväxt och konkurrenskraft. Rederierna i sig bidrar dessutom med tiotusentals jobb, både i land och ombord. För att stärka rederiernas möjlighet att växa, öka antalet svenskflaggade fartyg och driva utvecklingen av den svenska sjöfarten framåt, behövs konkurrenskraftiga villkor på hemmaplan. Dessutom krävs en väl fungerande kompetensförsörjning och att fler utbildar sig till sjöfartygsyrken. En grundläggande förutsättning är tydliga och långsiktiga politiska beslut, som stärker rederiernas möjlighet att verka framgångsrikt både nationellt och internationellt.



Det finns 104  
svenskflaggade handelsfartyg



# Åtgärder

A large Swedish flag with a yellow cross on a blue field is waving on a white flagpole. The background is a clear blue sky. In the lower-left corner, a white metal railing and a navigation light are visible on the deck of a ship.

**Stärk den svenska flaggans attraktivitet:** Genom att säkerställa att svenska rederier möter tydliga och effektiva regler, en modern svensk lagstiftning samt en hög servicenivå från berörda myndigheter. Undvik regelkrångel vid registrering och byggnation av fartyg, exempelvis genom att förenkla inregistrering i det svenska fartygsregistret. Säkerställ att den fria rörligheten som gäller för sjöpersonal inom EU även tillämpas i Sverige, genom att undanröja svenska särkrav exempelvis språkravet.

**Säkerställ konkurrenskraftiga näringsvillkor för svenska rederier:** Återställ nettomodellen och säkerställ att den fungerar för all typ av sjöfart, så att svenska rederier kan anställa personal på svenska fartyg på konkurrenskraftiga villkor. Säkerställ tillgång till fartygsfinansiering och justera den svenska tonnageskatten så att den motsvarar tonnageskattesystemen som finns inom övriga EU.

**Stärk sjöfartens kompetensförsörjning:** Säkerställ fler utbildningsplatser och öka antalet som utbildar sig till yrken inom sjöfartsbranschen. Modernisera utbildningar för att möta dagens och framtidens teknikutveckling samt användning av alternativa energikällor. Inrätta dessutom repetitionsutbildningar för återaktivering av behörigheter. Harmonisera svenska krav för utbildning och behörigheter med andra EU-länder, för att förenkla för rederier och ombordanställda. Säkerställ en rättssäker och förutsägbar beskattning för svenska sjömän för att öka sjöfartyrskets attraktivitet.

## En robust och hållbar sjöfart – Utvecklingen mot en mer hållbar sjöfart, utan olyckor som bidrar till Sveriges säkerhet och försörjningsberedskap

En robust och hållbar sjöfart kräver ständigt fokus på säkerhet, miljöskydd, riskhantering och ett kontinuerligt arbete för att nå sjöfartens klimatmål. Genom att förebygga olyckor, trygga kompetensförsörjningen och utveckla driftsäkra system kan sjöfarten leverera pålitliga och robusta transporter som stärker leveranskedjor, svensk beredskap och försvarsförmåga. Dagens säkerhetspolitiska läge kräver åtgärder för att säkerställa fungerande sjötransporter under alla förhållanden, såsom en utvecklad samverkan, kontinuerliga övningar och förmåga att skydda sjöfarten.

För att den globala sjöfarten ska lyckas med den gröna omställningen krävs tydliga och stabila regelverk, som samtidigt garanterar konkurrens på lika villkor. Inkomster som staten får från ekonomiska styrmedel inom klimatområdet måste återinvesteras för att möjliggöra sjöfartens klimatomställning.



# Åtgärder

**Säkerställ sjöfartens möjligheter att bidra till svensk beredskap och säkerhet:** Etablera strukturer för samverkan och hantering under kriser för en stärkt beredskap. Säkerställ att rederier kan operera även under kris och krig genom tillgång till personal samt effektiva försäkrings- och finansieringslösningar.

**Stärk förutsättningarna för sjöfartens gröna omställning:** Ge rederierna förutsättningar som behövs för att minska klimatpåverkan och använd intäkterna från EU ETS för att möjliggöra omställningen – exempelvis genom insatser för att säkerställa tillgång till el och alternativa bränslen i hamn, ändamålsenliga klimatregelverk och fungerande investeringsstöd.

**Säker sjöfart som norm:** Att det svenska och internationella regelutvecklingsarbetet effektivt bidrar till en säker sjöfart och säkerställer att Sverige aktivt kan bidra i arbetet med åtgärder mot fartyg som inte uppfyller internationella regelverk. Säkerställ att Sverige fullt ut uppfyller sina internationella åtaganden.

Tillsammans formar vi sjöfartens framtid – för en konkurrenskraftig, hållbar och växande svensk sjöfart krävs en fortsatt utveckling av den svenska sjöfartspolitik. Utvecklade förutsättningar för sjöfarten bidrar till en stärkt konkurrenskraft och kan dessutom bidra till att avlasta ett redan hårt ansträngt landtransportsystem.

Med rätt förutsättningar i form av moderna regler och konkurrenskraftiga villkor som är minst lika bra i Sverige som inom övriga EU finns en stor potential för den svenska rederinäringen att växa. En stark svensk rederinäring med ett tillräckligt antal fartyg och tillgång till svensk personal är dessutom en förutsättning för vår säkerhet och beredskap. Svenska rederier är i framkant vad gäller sjösäkerhet, miljö- och klimat och bidrar därmed aktivt till utvecklingen mot en hållbar sjöfart.

### **Om Svensk Sjöfart**

Svensk Sjöfart är en branschorganisation med uppdraget att öka kunskapen om den svenska sjöfarten och driva branschens frågor såväl nationellt som internationellt. Våra viktigaste fokusområden är miljö och klimat, sjösäkerhet, skydd och beredskap, forskning och innovation, konkurrenskraft för ökad tillväxt samt kompetensförsörjning.

**Svensk Sjöfarts vision är: Framgångsrik svensk sjöfart – för en hållbar värld.**

Föreningen bildades år 1906 som en bransch- och arbetsgivareorganisation. Sedan 2001 är Svensk Sjöfart en renodlad branschorganisation som representerar ett 60-tal svenska rederier med verksamhet över hela världen.



[www.sweship.se](http://www.sweship.se)